

Debatt

Sista julen med bio på bygden?

Bio Artikeln publicerades 21 december 2017

AA

Den nya filmpolitiken är – för att uttrycka det försiktigt – ingen större framgång. När kulturministern lät meddela att det 53 år gamla filmavtalet skulle skrotas så var budskapet att allt skulle bli bättre och att det skulle bli ”mer pengar till den svenska filmen”. Det ändrades sedan till ”det blir minst lika mycket” och därefter blev det tyst. I dag har vi facit. Det blev 18 miljoner kronor mindre jämfört med föregående år.

Det gamla filmavtalet hade stora brister och behövde skakas om rejält. Det var alla parter eniga om. Det fanns ändå en styrka i det gamla avtalet – staten och branschen samverkade genom ömsesidigt givande och ansvarstagande. Staten accepterade lägre moms och branschen stöttade svensk film på olika sätt, bland annat genom att garantera spelningar av svenska filmer på biografer, generösa villkor för festivaler och många andra aktiviteter i nationell, regional och lokal samverkan.

ERBJUDANDE!

Fri tillgång till allt på bt.se. Endast 1 krona första månaden.

I och med den nya filmpolitiken har momsen höjts till 25 procent. Konsekvensen är hård. I synnerhet för små biografer på mindre orter. Dessa drabbas dubbelt då Svenska Filminstitutet hävdar att stödpengar, den så kallade biotian, inte kan betalas ut när de inte får besöksstatistik. Vi är djupt oroad. I februari är det dags att betala in momsen till Skatteverket. För de mindre biograferna blir den betalning 300 procent högre än förra året. Hur många av de små biograferna kommer att överleva 2018? Det är inte utan fog för det som vi påstår, att det här kan bli den sista julen med bio på flera svenska orter. För att peka på allvaret i situationen stänger

också flera små oberoende biografer i landet den 21 december, kulturminister Bah Kuhnkes födelsedag och – symboliskt nog – även årets mörkaste dag.

Filminstitutets vd, Anna Serner, har tidigare sagt att hotet mot de små biograferna beror på att SF Bio och Svenska Bio inte längre lämnar ut all besöksstatistik. Det skulle enligt den logiken inte vara möjligt för Svenska Filminstitutet att stödja en biograf i Säffle utan att veta hur många som köpte biljetter på Rigoletto i Stockholm förra veckan. Det är klart att det går att stödja de små biograferna utan att ha tillgång till detaljerade affärshemligheter för alla biografer i hela Sverige. Kulturdepartementet stöttar till exempel både fria teatergrupper och teaterscener utan att veta hur många som går på föreställningarna på Oscars.

Det är istället hög tid att fokusera på att lösa en akut situation för de biografentusiaster som driver och kämpar i mindre orter i hela landet. För att bidra arbetar nu Biografägarförbundet med en lösning som ska kunna säkra utbetalningen av den så kallade biotian till våra mindre biografer. Lösningen ska vara enkel för de stödberättigade biografägarna som är med i Biografägarförbundet samt rättssäker för Svenska Filminstitutet och inte tynga biografernas administration. Vi kommer att göra vad vi kan för att se till att de uppgifter som behövs kommer till Svenska Filminstitutet. Däremot kommer vi även fortsättningsvis att hålla oss till det nya filmavtalet, enligt vilket Biografägarförbundet inte har någon skyldighet att dela med sig av detaljerad branschinformation. Det kan inte vara upp till branschen att lösa hur en statlig filmpolitik ska kunna utvärderas. Det ansvaret måste ligga på kulturdepartementet och Svenska Filminstitutet.

Men biotian och momsstödet är bara en lösning på kort sikt. Det stora problemet är biografmomsen. På sikt måste vi hitta en långsiktig lösning som säkrar lönsamheten och överlevnaden för Sveriges biografer. Anna Serner har redan sagt att även hon vill se en återgång till sex procents moms. Där är vi helt överens.

Kulturministern sa nyligen i en interpellationsdebatt i riksdagen: ”Reformen har inneburit en stor omställning, och det är därför rimligt att reformen utvärderas när det har gått en tid så att alla konsekvenser kan bedömas och reformen i sin helhet utvärderas”. Men det går tyvärr inte vänta och se. Problemen finns här och nu. Ta ansvar! En nedlagd bio är en nedlagd bio och de första offren kan börja skördas redan i februari.

Peter Fornstam, Sveriges biografägarförbund

Erica Johansson, biografägare